

PŁASZCZYZNY INTEGRACJI
PLANOWANIA ROZWOJU
W DOBIE ZMIAN KLIMATU

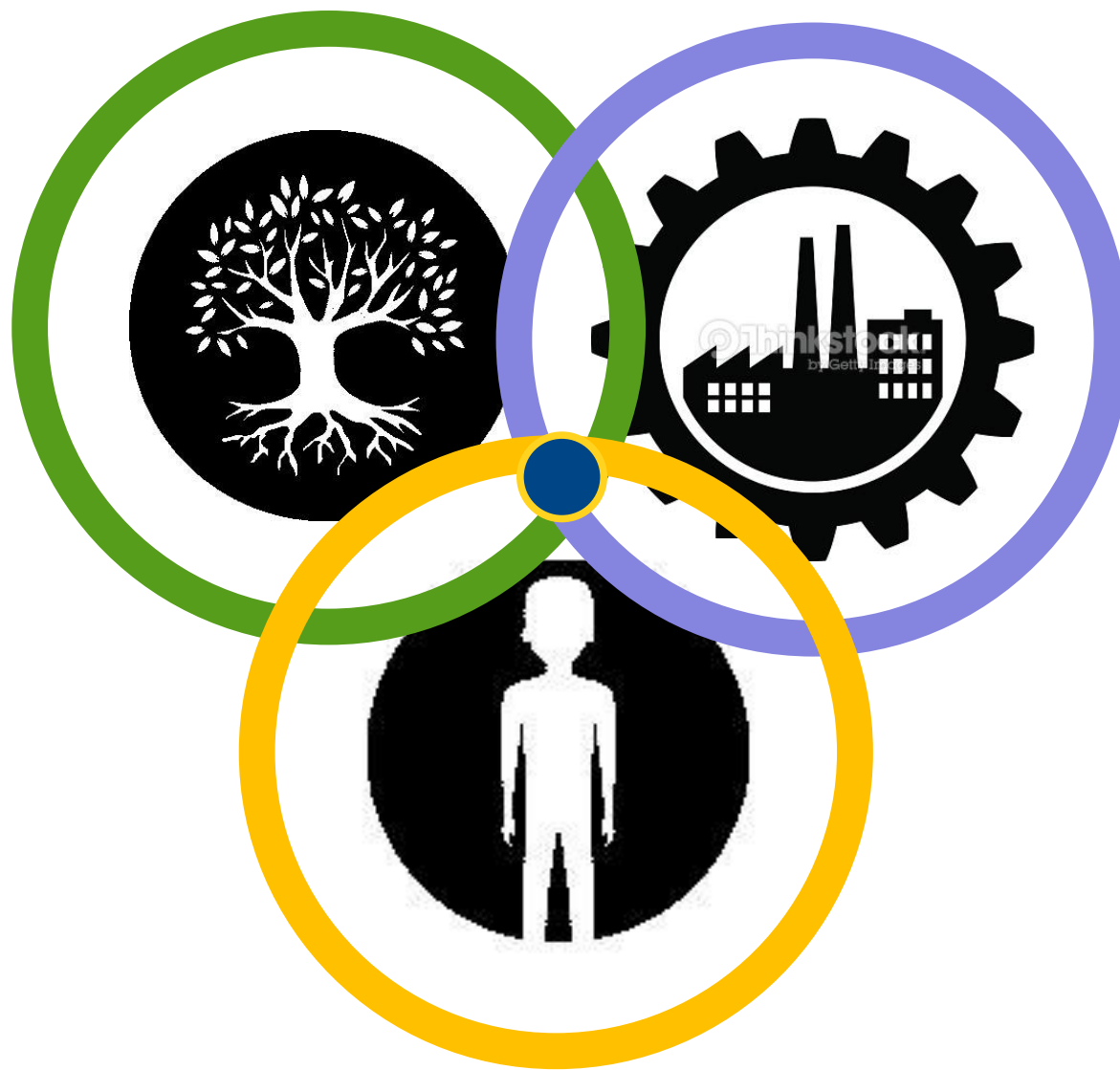
TOWARZYSTWO URBANISTÓW POLSKICH
1923

dr inż. arch. Tomasz Majda

© Can Stock Photo

Pole efektywności działań zrównoważonych

Ustawa Prawo ochrony środowiska

Art. 1. Ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju

Ustawa Prawo wodne

Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Art.1.1. Ustawa określa zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczenia terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy – przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój za podstawę tych działań.

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Art.1.1. Ustawa określa zasady prowadzenia polityki rozwoju, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA

Plany adaptacji do zmian klimatu

Ekofizjografia

Ocena oddziaływania na środowisko

KPZK

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

Ramowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

MPZP

Gminny program rewitalizacji

Programy mieszkaniowe
Etc.

długo i średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategia rozwoju województwa

Strategia rozwoju gminy

OCHRONA PRZYRODY A PLANOWANIE PRZESTRZENNE

art. 72.1. ustawy Prawo ochrony środowiska

W suikzp oraz mpzp zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska w szczególności przez:

- 1) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi (...)
- 2) (...)
- 3) zapewnianie **kompleksowego rozwiązania problemów** zabudowy miast i wsi, **ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej**, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej, oraz **urządzania i kształtowania terenów zieleni**
- 4) **uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi** przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej
- 5) **zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych**
- 6) **uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony** powietrza, **wód**, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi

OCHRONA PRZYRODY A PLANOWANIE PRZESTRZENNE

art. 72.2. ustawy Prawo ochrony środowiska

W suikzp oraz mpzp przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu,

ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.

art. 72.3. ustawy Prawo ochrony środowiska

W suikzp oraz mpzp określa się także sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka oraz klęsk żywiołowych

art. 72.4. ustawy Prawo ochrony środowiska

Wymagania o których mowa w ust. 1-3 określa się na podstawie

opracowań ekofizjograficznych, stosownie do rodzaju planu, cech poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemnych powiązań

OCHRONA PRZYRODY A PLANOWANIE PRZESTRZENNE ?

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE jest więc podstawą realizacji celów ustawy o ochronie przyrody w dokumentach planistycznych, ale nie jest elementem:

- dokumentu planistycznego, ani
- dokumentacji formalno-prawnej związanej z przygotowaniem dokumentu planistycznego

Nie jest przedmiotem weryfikacji poprawności procedury planistycznej

GOSPODARKA WODNA A PLANOWANIE PRZESTRZENNE ?

Art.10 ustawy Prawo wodne.

Zarządzanie zasobami wodnymi służy zaspokajaniu potrzeb ludności, gospodarki, ochronie wód i środowiska związanego z tymi zasobami.

Instrumenty zarządzania zasobami wodnymi stanowią:

- 1) planowanie w gospodarowaniu wodami;
- 2) zgody wodnoprawne;
- 3) opłaty za usługi wodne oraz inne należności;
- 4) kontrola gospodarowania wodami;
- 5) system informacyjny gospodarowania wodami.

PLANOWANIE W GOSPODAROWANIU WODAMI

Art.316 ustawy Prawo wodne.

... służy programowaniu i koordynowaniu działań mających na celu:

- 1) osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wody zależnych oraz zapobieganie dalszemu ich pogarszaniu;
- 2) poprawę stanu zasobów wodnych;
- 3) promowanie zrównoważonego korzystania z wód opartego na długoterminowej ochronie dostępnych zasobów wodnych;
- 4) zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji i energii mogących negatywnie oddziaływać na wody;
- 5) poprawę ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwdziałanie suszy;
- 6) osiągnięcie celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, 57, 59, 61

PLANOWANIE W GOSPODAROWANIU WODAMI

Zakres koordynacji działań między poszczególnymi działami w odniesieniu do realizacji celów został szczegółowo wypunktowany, ale jest to koordynacja wewnątrz gospodarki wodnej.

PLANOWANIE W GOSPODAROWANIU WODAMI

Art. 315. Planowanie w gospodarowaniu wodami obejmuje następujące dokumenty:

- 1) plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;
- 2) plany zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 3) plany przeciwdziałania skutkom suszy;
- 4) plany utrzymania wód;
- 5) wstępną ocenę ryzyka powodziowego;
- 6) mapy zagrożenia powodziowego;
- 7) mapy ryzyka powodziowego;
- 8) wstępną ocenę stanu środowiska wód morskich;
- 9) zestaw właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich;
- 10) zestaw celów środowiskowych dla wód morskich;
- 11) program monitoringu wód morskich;
- 12) program ochrony wód morskich.

GOSPODARKA WODNA A PLANOWANIE PRZESTRZENNE ?

Komisja Europejska zarzuciła Polsce zbyt rozbudowany system aktów planistycznych i zleciła opracowanie masterplanów dorzeczy.

„MasterPlany są dokumentami o strategicznym i nadrzędnym znaczeniu dla wszystkich istniejących w Polsce krajowych i regionalnych planów i programów sektorowych, w których planowane są działania lub inwestycje mające wpływ na stan zasobów wodnych”

Mają charakter inwestycyjny i w Polsce w żaden sposób nie wiążą się z systemem planowania przestrzennego

GOSPODARKA WODNA A PLANOWANIE PRZESTRZENNE ?

ustawa Prawo wodne 2017

Art. 165. Ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- 1) kształtowanie zagospodarowania dolin rzecznych lub terenów zalewowych (...)
 - 2) racjonalne retencjonowanie wód (...)
 - 4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- (...)

ale „kształtowanie zagospodarowania” jest kompetencją jst., a nie Wód Polskich, a WP nie uzgadniają swoich dokumentów planistycznych z samorządami, tylko z organami administracji rządowej.

GOSPODARKA WODNA A PLANOWANIE PRZESTRZENNE ?

Jedynym punktem wiążącym dokumenty ustawy Prawo wodne z dokumentami systemu planowania przestrzennego są **obszary szczególnego zagrożenia powodzią.**

Ustawa nakłada obowiązek uzgadniania wszystkich dokumentów systemu planowania przestrzennego z Wodami Polskimi dla terenów na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

(niezależnie od ich skali)

GOSPODARKA WODNA A PLANOWANIE PRZESTRZENNE ?

Art. 1.2. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:
W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się:

- 3) wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami(...)
- 5) wymagania ochrony zdrowia (klimat) oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także osób niepełnosprawnych (powodzie)
- 13) potrzebę zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody, do celów zaopatrzenia ludności (susza)

a

ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i **samorządowej** (ustawa Prawo wodne)

oraz

ochrona przed suszą jest zadaniem organów administracji rządowej i **samorządowej** (ustawa Prawo wodne)

ZASOBY WODNE, SUSZA, WYSPY CIEPŁA, ...

Powiązanie gospodarki wodnej z planowaniem
przestrzennym w tym zakresie zostało wskazane w

...

koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Jest jednak realizowany przez pozwolenia na budowę co oznacza, że skuteczność ustaleń zależy od katalogu przedsięwzięć wymagających pozwolenia.

Art. 29.1. Ustawy Prawo budowane: Pozwolenia na budowę nie wymaga (ale wymaga zgłoszenia) budowa:

- 1) wolno stojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których obszar oddziaływania mieści się w całości na działce lub działkach, na których zostały zaprojektowane
- 2) Sieci (...)
- 5) oczyszczalni ścieków o wydajności do 7,50m³ na dobę

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

12) obiektów budowlanych służących bezpośrednio do wykonywania działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów;

13) obiektów budowlanych piętrzących wodę i upustowych o wysokości piętrzenia poniżej 1m poza śródlądowymi drogami wodnymi oraz poza obszarem parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych oraz ich otulin

14) wolno stojących :a) parterowych budynków gospodarczych ,b) garaży, c) wiat o powierzchni zabudowy do 35m² ...;

16) wolno stojących parterowych budynków rekreacji indywidualnej rozumianych jako budynki przeznaczone do okresowego wypoczynku, o powierzchni zabudowy do 35m²

19) stanowisk postojowych dla samochodów osobowych do 10 stanowisk włącznie, sytuowanych na obszarze Natura 2000

21) ogrodzeń o wysokości powyżej 2,20m;

...

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Art. 29.2. Ustawy Prawo budowane: Żadnej procedury nie wymaga budowa:

... 32 punkty, np. stawów i zbiorników wodnych o powierzchni nie przekraczającej 1000 m² i głębokości nieprzekraczającej 3 m, położonych w całości na gruntach rolnych

Art. 29.4. Nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia wykonywanie robót budowlanych polegających na ...

4) Utwardzaniu powierzchni gruntu na działkach budowlanych

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA

Plany adaptacji do zmian klimatu

Ekofizjografia

Ocena oddziaływania na środowisko

KPZK

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

Ramowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

MPZP

Gminny program rewitalizacji

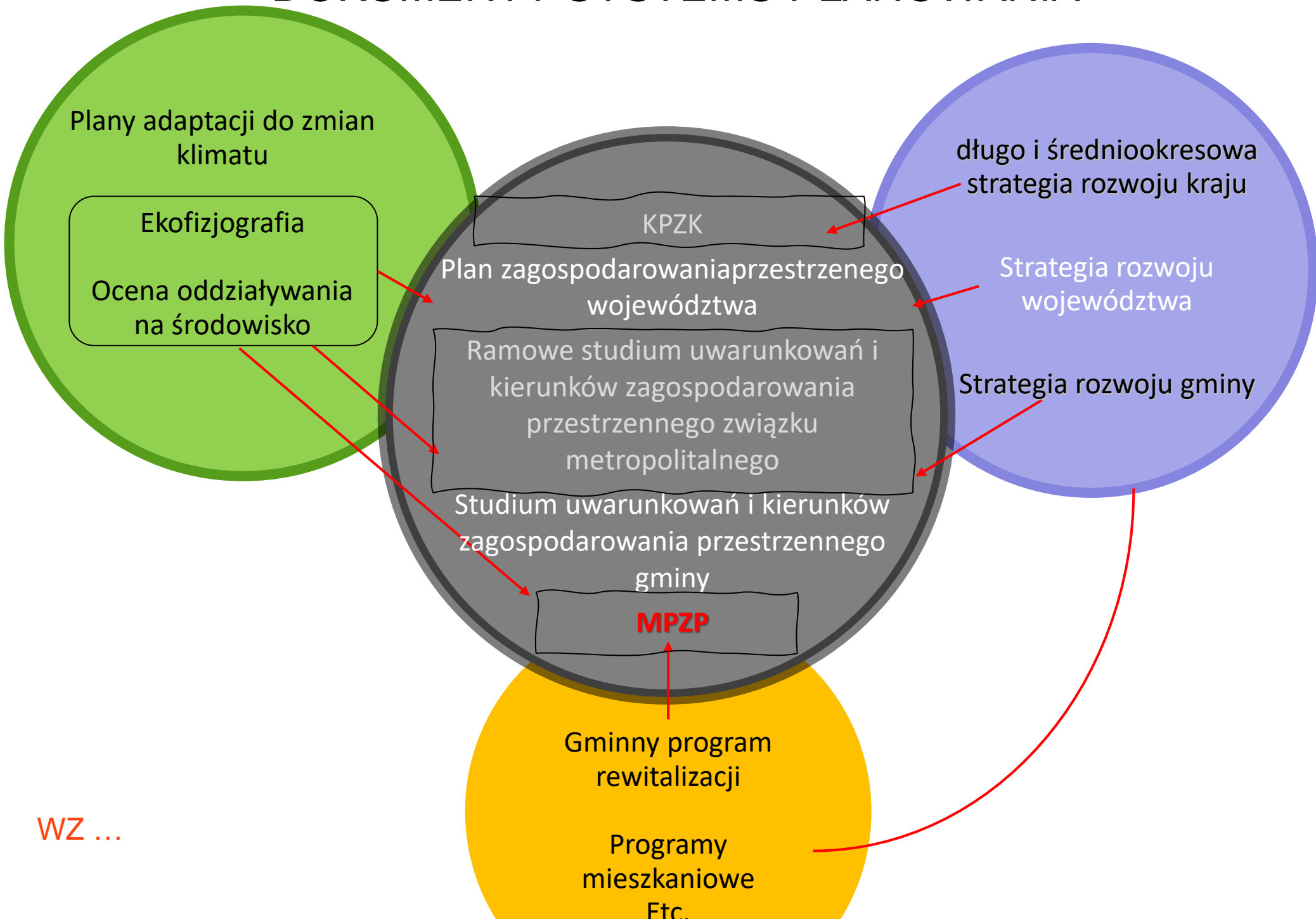
Programy mieszkaniowe
Etc.

długo i średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategia rozwoju województwa

Strategia rozwoju gminy

WZ ...

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA

Art.56 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

Nie można odmówić ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego, jeżeli zamierzenie inwestycyjne jest zgodne z przepisami odrębnymi. Przepis art.1 ust.2 (w planowaniu p. uwzględnia się zwłaszcza: wymagania ładu, **ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami, potrzebę zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności, walory krajobrazowe, ochronę dziedzictwa, walory ekonomiczne, prawo własności itp.) **nie może stanowić wyłącznej podstawy odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego.****

To samo dotyczy decyzji o warunkach zabudowy

DECYZJA O USTALENIU LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

DECYZJA O WARUNKACH ZABUDOWY

**KANCELARIA
PREZESA RADY MINISTRÓW**

RM-111-214-17

UCHWAŁA NR 162/2018

RADY MINISTRÓW

z dnia 29 października 2018 r.

w sprawie przyjęcia „Systemu zarządzania rozwojem Polski”

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „System zarządzania rozwojem Polski”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES RADY MINISTRÓW

MATEUSZ MORAWIECKI

Ustawa o planowaniu i
zagospodarowaniu
przestrzennym

Art. 3.4. Kształtowanie i
prowadzenie polityki
przestrzennej państwa,
**wyrażonej w koncepcji
przestrzennego
zagospodarowania kraju,**
należy do zadań Rady Ministrów.

Od 13.11.2020 r. Kształtowanie i
prowadzenie polityki
przestrzennej państwa należy do
zadań Rady Ministrów

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Zlikwidowała także długookresową strategię rozwoju kraju, zostawiając średniookresową strategię rozwoju kraju jako podstawowy dokument określający cele i kierunki rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA

Plany adaptacji do zmian klimatu

Ekofizjografia

Ocena oddziaływania na środowisko

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

—długo- i średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategia rozwoju województwa

Strategia rozwoju gminy

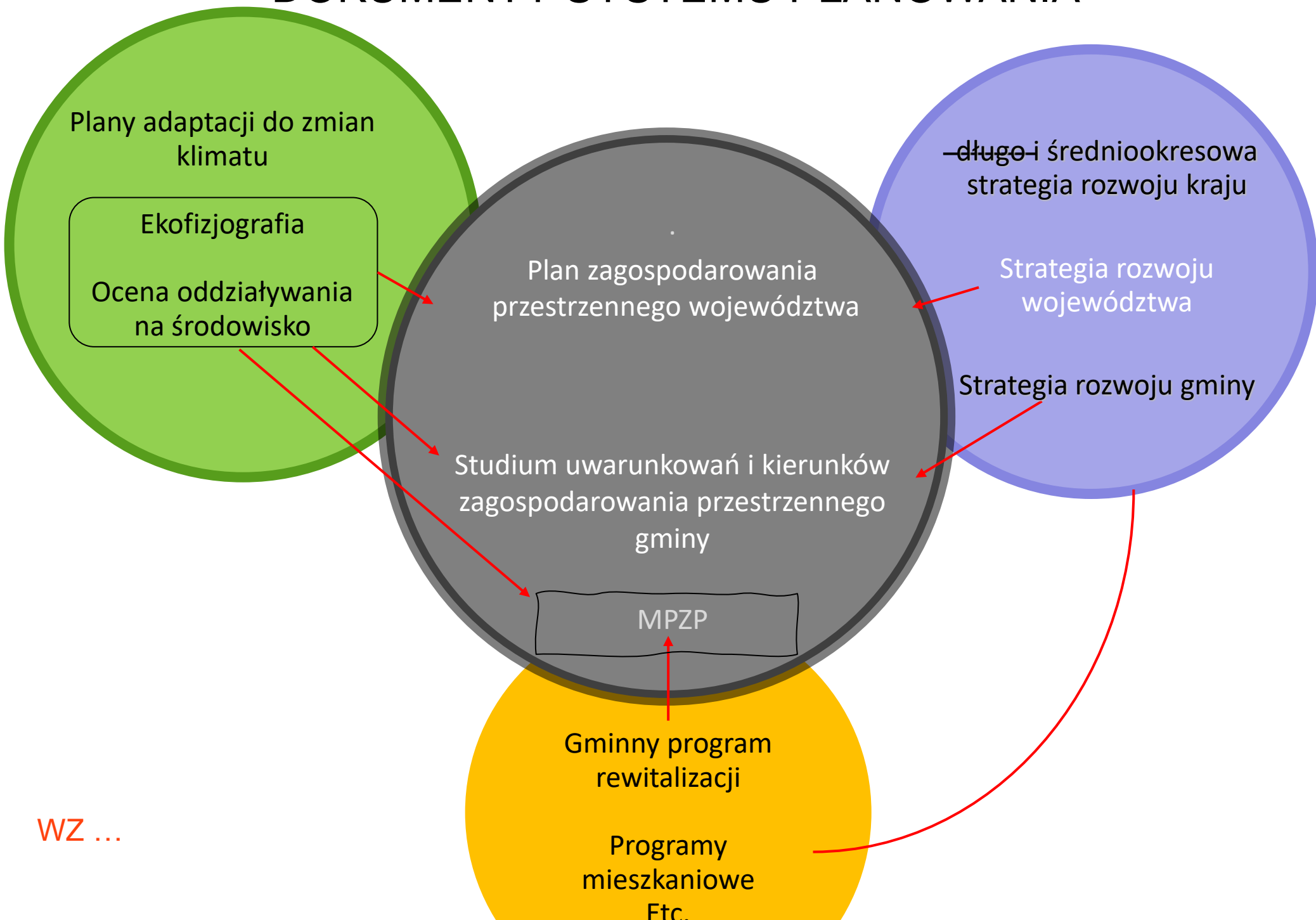
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

MPZP

Gminny program rewitalizacji

Programy mieszkaniowe
Etc.

WZ ...

Resort funduszy i polityki regionalnej

wskazuje, że na poziomie regionalnym istotą zmian jest wprowadzenie aspektów przestrzennych do strategii rozwoju województwa – tzw. model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa.

Dotychczasowe plany zagospodarowania przestrzennego województw staną się elementem strategii. Zmiany związane z rezygnacją z planów zagospodarowania przestrzennego województw wejdą w życie dopiero po 2025 r.

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA

Plany adaptacji do zmian klimatu

Ekofizjografia

Ocena oddziaływania na środowisko

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategia rozwoju województwa +s.f-p

Strategia rozwoju gminy

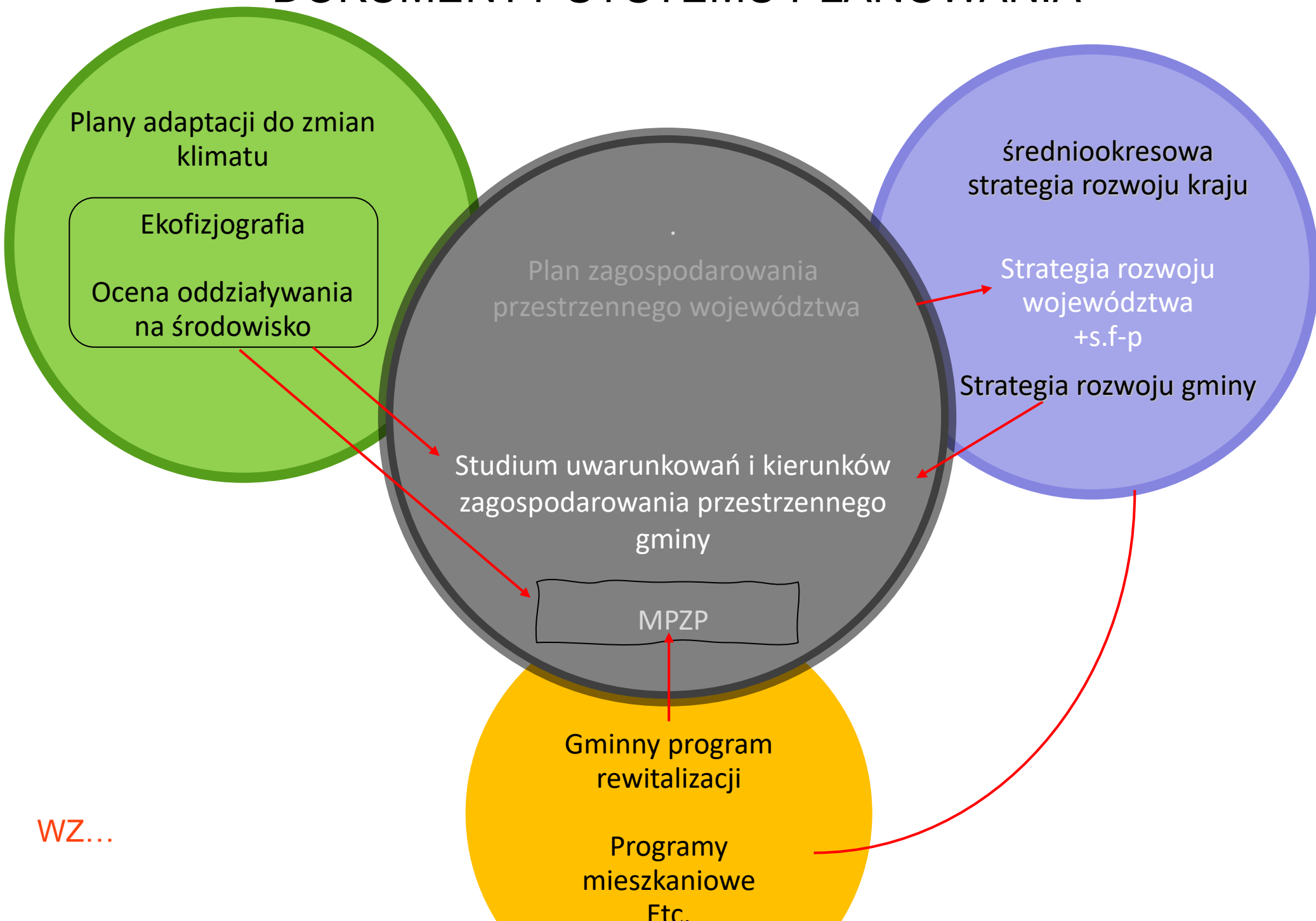
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

MPZP

Gminny program rewitalizacji

Programy mieszkaniowe
Etc.

WZ...

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA

Plany adaptacji do zmian klimatu

Ekofizjografia

Ocena oddziaływania na środowisko

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

MPZP

Gminny program rewitalizacji

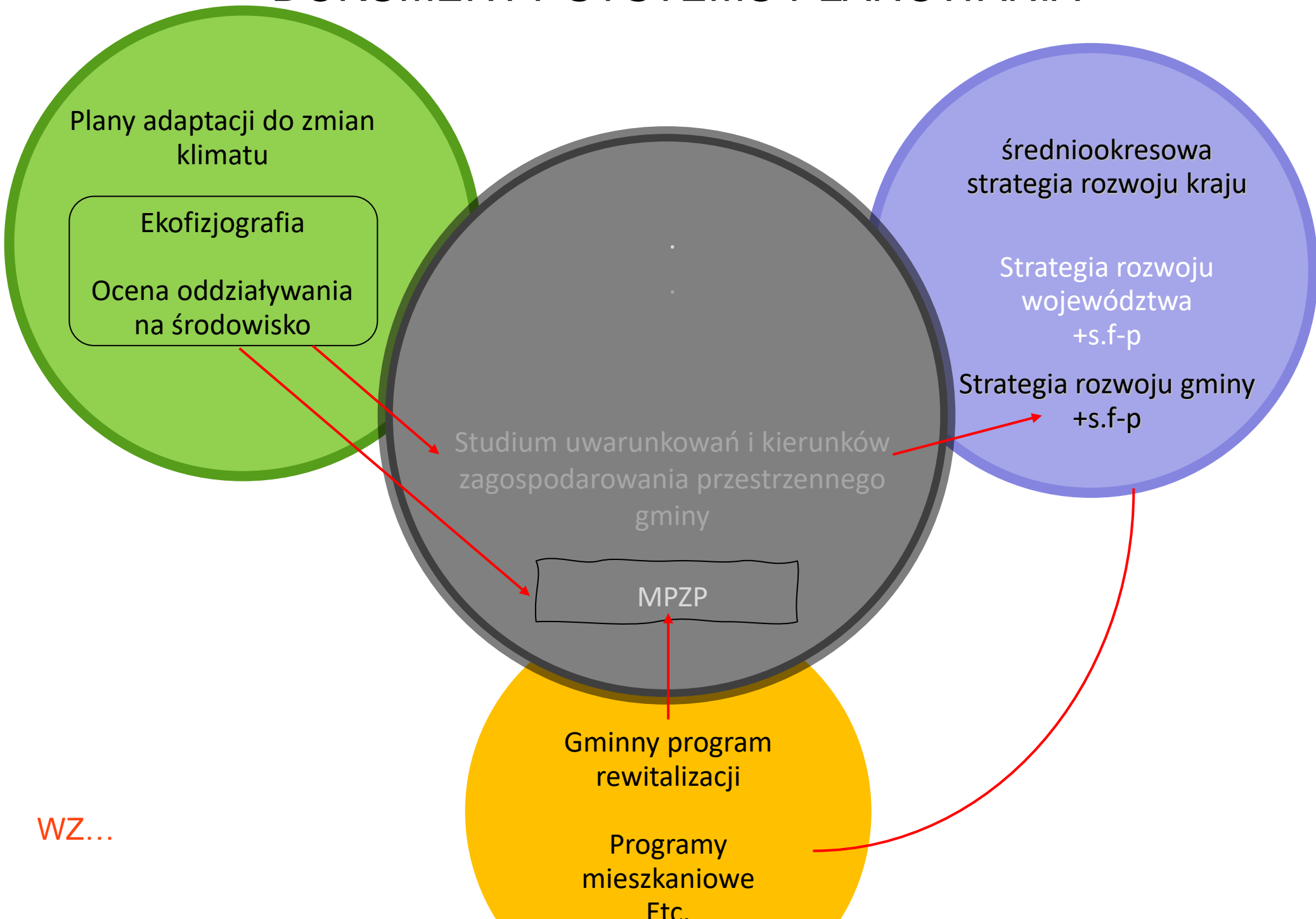
Programy mieszkaniowe
Etc.

średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategia rozwoju województwa
+s.f-p

Strategia rozwoju gminy
+s.f-p

WZ...

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA

Plany adaptacji do zmian klimatu

~~Ekofizjografia~~

Ocena oddziaływania na środowisko

średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategia rozwoju województwa
+s.f-p

Strategia rozwoju gminy
+s.f-p

Plan ogólny

Standardy urbanistyczne

Gminny program rewitalizacji

Programy mieszkaniowe
Etc.

Zintegrowany Projekt Inwestycyjny

DOKUMENTY SYSTEMU PLANOWANIA

Plany adaptacji do zmian klimatu

~~Ekofizjografia~~

Ocena oddziaływania na środowisko

średniookresowa strategia rozwoju kraju

Strategia rozwoju województwa +s.f-p

Strategia rozwoju gminy +s.f-p

Plan ogólny

Standardy urbanistyczne

Gminny program rewitalizacji

Programy mieszkaniowe
Etc.

Zintegrowany Projekt Inwestycyjny

?

HARMONOGRAM

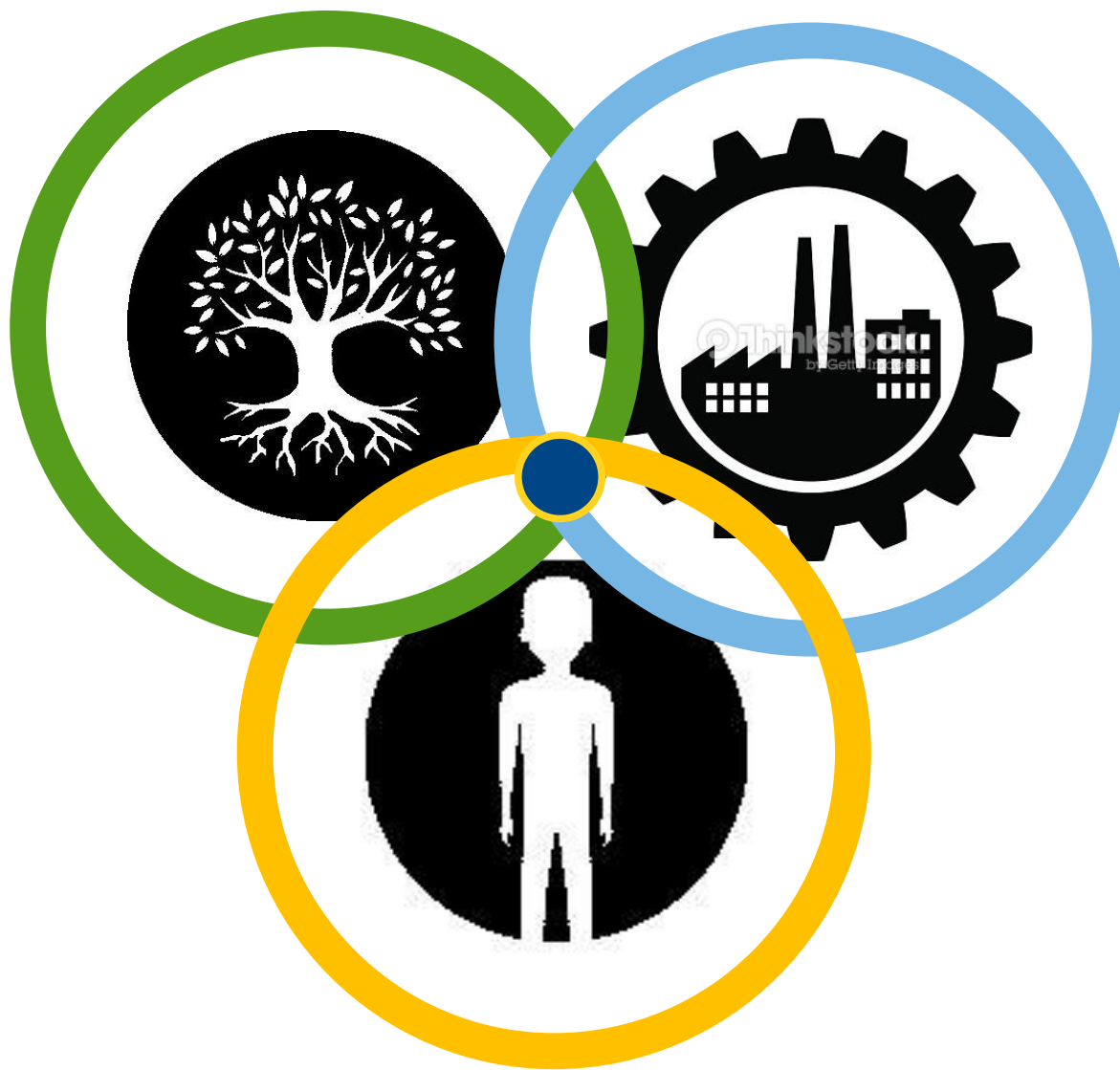
Narodowy Plan Odbudowy
(2021-2026)

New Order or New Deal?

Nowy Ład Przestrzenny:

- Ustawa 2021/2022
- Implementacja reformy 3 lata

Musimy szukać innowacyjnych płaszczyzn integracji

DZIĘKUJĘ

SOCIETY OF POLISH TOWN PLANNERS

1923